

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

[Tractatus de attributis, de visione beatifica, de scientia Dei ac de ejus
voluntate et providentia]

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. III. Solvuntur objectiones

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77132)

Atheis, aut hæreticis, de quibus supra, sed etiam, ut vult Vaquez, multi ex SS. Patribus possibilitatem visionis Dei negant: Ergo saltem illam necessarium non appetebant. Dixi *necessarium*, quamvis enim appetitu inefficaci appetere possimus quæ nobis apparent impossibilia, nihil tamen impossibile cognitum ut tale appetitur appetitu elicito necessario quoad specificationem, tamen ille appetitus sit solum conditionatus.

§. III.

Solvuntur Objectiones.

92. **O**bjicies primò contra primam conclusionem: D. Thomas hic art. 1. dicit: *Inest homini naturale desiderium cognoscendi causam, cum intuetur effectum.* Ex quo inferit, quod si intellectus creatus non posset ad visionem causæ primæ pervenire, remaneret inane desiderium naturæ: Ergo ex D. Thoma inest homini naturalis appetitus ad visionem beatificam. Neque dici potest S. Doctorem ibi loqui de appetitu elicito inefficaci ad visionem beatificam, quæ diximus hominem posse habere sine auxilio gratiæ. Ibi enim intendit demonstrare possibilitatem visionis beatæ ex naturali desiderio, quod habet homo videndi causam, cum intuetur effectum: si autem per tale desiderium intelligeret appetitum elicitem, inefficacem & conditionatam, hæc ratio non concluderet, quia appetitus elicitus, inefficax & conditionatus verari potest circa impossibilia, ut supra diximus: Ergo &c.

90. **R**espondeo approbando responsum datam: cum enim D. Thomas ibi loquatur de appetitu videndi Deum, qui excitatur in nobis visis Dei operibus, qui proinde oritur ex aliqua cognitione præsupposita, manifestum est illum non loqui de appetitu inæto, qui nullam præsupponit cognitionem, sed est aliquid veluti pondus naturæ inclinantis ad aliquid bonum; sed de elicito, qui in aliqua prævia cognitione fundatur.

Ad instantiam in contrarium imprimis dici potest, rationem D. Thomæ non esse demonstrativam, sed probabilem tantum congruentiam, quia cum mysteria nostræ fidei, inter quæ visio beatifica numeratur, lumen naturale intellectus transcendunt, non possunt evidenti ratione demonstrari, sed probabiliter tantum congruentiâ suaderi. Hoc pacto idem S. Doctor infra quæstione 27. Verbi divini processionem probabiliter ostendit, ex eo, quod omne intelligens producit in se verbum, & conceptionem rei intellectæ. Et 3. part. quæst. 1. a. 1. probat incarnationem Verbi Divini ex ratione suæ boni, cui conaturale est summo modo se communicare, & resurrectione ex inclinatione animæ ad corpus.

Secundo dicere possumus cum Ferrariensi, quod quando D. Thomas dicit, visis effectibus Dei exurgere in nobis desiderium naturale videndi causam, non intendit esse in nobis desiderium videndi Deum, ortum ex virtutibus naturæ; sed quod sit in nobis desiderium videndi Deum, conaturale, & proportionatum cognitioni, quam de illo habemus. Unde cum per lumen naturale intellectus illum cognoscimus valde imperfectè, & tantum ut authorem naturæ, ex illo in nobis exurgit desiderium quoddam imperfectum illum cognoscendi, & videndi ut authorem naturalem, & quantum ad illa prædicata, & attributa, quæ in creaturis relucet. E contra vero cum per fidem illum perfecte, ut authorem gra-

ria & gloriæ cognoscimus, ex tali cognitione supernaturali oritur in nobis desiderium supernaturale, & tunc cognitioni proportionatum videndi illum ut in se est.

Objicies secundò: Quælibet potentia habet appetitum innatum in suum objectum, cum ab illo recipiat totum suum esse, & suam specificationem & perfectionem: Sed Deus clarè visus continetur sub objecto intellectus creati: Ergo conaturaliter in eum inclinatur.

Confirmatur: Quælibet natura creata habet appetitum innatum ad proprium finem & centrum: sicut ignis ad locum solum, & lapis ad locum deorsum; unde non quiescit, donec ad illum pervenerit: Sed Deus clarè visus est finis creaturæ intellectualis, & proprium illius centrum; unde non quiescit, donec ad illum pervenerit: juxta illud Augustini 1. Confess. c. 1. *Existis nos Dominæ de, inquit, est cor nostrum, donec requiescat in te:* Ergo &c.

Ad objectionem respondeo distinguendo Majorem: Quælibet potentia habet appetitum innatum ad suum objectum conaturale & proportionatum, concedo; excedens, & impropportionatum, nego. Similiter distinguo Minorem: Deus clarè visus continetur sub objecto intellectus creati conaturali, & proportionato, nego; impropportionato, & excedente, concedo. Solutio constat ex supra dictis.

Ad confirmationem similiter dicendum est, quælibet naturam creatam habere appetitum ad proprium finem, si talis finis sit conaturalis, & eique conaturaliter debitus; secus autem, si sit supernaturalis, & ad illum gratuitâ Dei voluntate, & ordinatione elevata. Visio autem beatifica non est finis naturalis hominis, nec ei conaturaliter debitus; sed supernaturalis, & ad illum summâ Dei bonitate, & gratuitâ beneficentia ordinatus. Unde si homo fuisset conditus in statu naturæ puræ, non habuisset pro ultimo fine clarâ Dei visionem, sed tantum cognitionem quandam abstractivam Dei, ut auctoris naturæ, quam habuisset per species creaturarum, ut dicitur in tractatu de statibus humanæ naturæ.

Objicies, tertio contra tertiam conclusionem: In Deo clarè viso nulla potest appetere ratio mali: Ergo cum homo non possit odire bonum, in quantum bonum, in quo nulla apparet ratio mali, necesse situr saltem quoad specificationem ad amandam, & desiderandam visionem beatificam. Unde Augustinus 17. de Trinit. c. 8. dicit, omnes naturali instinctu velle esse beatos.

Respondeo quod quævis nobis viatoribus in visione beata nullum appareat malum positivè, in eam enim appareat aliquid malè negativè, quia non cognoscitur pro hoc statu in ea consistere omne bonum, quod sufficit ad hoc, ut non appetatur necessitè quoad specificationem: sicut licet Deus sit de facto omne bonum, quia tamen pro hoc statu id a nobis clarè non cognoscitur, non amatur necessitè, sed a quibusdâ odio habetur. Et de facto carnales homines ita suis voluptatibus addicti sunt, ut si eis daretur eligendi licentia, in eis semper vellent permanere, & propter ipsas visionem Dei contemnerent. Unde quando Augustinus ait, omnes naturali instinctu velle esse beatos, loquitur de beatitudine in communi, quam omnes naturaliter desiderant, & nemo potest odio habere; non autè de beatitudine in particulari, quæ in Dei visione consistit, quam vis in eodem capite à beatitudine in communi transeat postea ad beatitudinem in particulari.